

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 32

Utgitt 11 august.

1908

Lov

om forandring i lov om arbeiderbruk- og boliglaan av
9 juni 1903.

8 aug.

Nr. 1.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 16 juli 1908 saalydende:

Efternævnte paragrafer i lov av 9 juni 1903 om arbeiderbruk- og boliglaan skal herefter lyde saaledes:

§ 1. Den Norske Arbeiderbruk- og Boligbank har til formaal at gjøre utlaan

A. mot en rente av ikke over $3\frac{1}{2}$ pct. aarlig til ubemidlede mot kommunegaranti til erhvervelse av saadanne arbeiderbruk, som omhandles i § 12, og til herredskommuner til indkjøp og bebyggelse av landeiendommer, som agtes utstykket i saadanne arbeiderbruk;

B. mot en rente av ikke over 4 pct. aarlig til ubemidlede mot kommunegaranti til opførelse, fuldførelse eller erhvervelse av egne boliger og til herreds- og bykommuner samt — mot kommunegaranti — til byggeselskaper til istandbringelse av boliger for ubemidlede.

Ubemidlede i en bykommune, som ønsker laan til opførelse, fuldførelse eller erhvervelse av egne boliger i en landskommune, kan dog erholde saadanne laan uten kommunegaranti.

Staten tilsvarende de tap, banken maatte lide ved misligholdelse av bankens utlaan fra laantageres og garantisters side.

§ 36. Arbeidskomiteén oversender laaneandragendet til likemed takstforretningen til kommunestyret, ledsaget av komiteéns uttalelse om, hvorvidt og med hvilket beløp det ansøkte laan bør garanteres av kommunen. Kommunestyret fatter der-

8 aug. efter sin beslutning om, for hvor stort laanebeløb kommunen
Nr. 1. vil garantere overfor banken, samt hvorvidt den opstiller som
betingelse for garantiens overtagelse, at der av banken for
laanet skal kræves 1ste prioritets pantesikkerhet eller i andet
fald efter hvilke foranstaaende heftelser. Intet laan maa ut-
gjøre mer end $\frac{9}{10}$ av laaneværdien og heller ikke mer end
 $\frac{9}{10}$ av den virkelige kjøpesum, i tilfælde tillagt den efter § 35
fastsatte byggetakstsum, likesom intet laan maa utgjøre et
større beløb end kr. 2 500,00 i byerne og bymæssig bebyggede
strøk i bygderne og kr. 2 000,00 i bygderne iøvrig.

Laan uten kommunegaranti maa ikke utgjøre mer end
 $\frac{5}{10}$ av laaneværdien og heller ikke mer end $\frac{5}{10}$ av den virke-
lige kjøpesum, i tilfælde tillagt den efter § 35 fastsatte bygge-
takstsum.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved an-
tar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand
og rikets segl.

Gitt paa Kristiania slot den 8 august 1908.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

8 aug.
Nr. 2.

Lov

om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stor-
tings beslutning av 24 juli 1908 saalydende:

§ 1. Skog utenfor indmark er efter denne lov at anse
som vernskog, saafremt den skjønnes at tjene til vern mot skred
og ras, elvebrud eller sandflugt eller til særlig beskyttelse for
anden skog eller for bebygget land, videre grænseskog og fjeld-
skog, som paa grund av sin beliggenhet op mot høifjeldet, ut
mot havet eller høit mot nord har saa liten veksterlighed, at
den skjønnes at ville lægges øde, om den mishandles eller for-
hugges.

Til vernskog kan ogsaa henregnes snauhugget skogmark,
naar den skjønnes med tiden at kunne faa betydning som
vernskog.

§ 2. Amtstinget skal efter forslag fra skogstyret, hvor-
ved i denne lov forstaaes det departement, hvorunder skogvæs-

8 aug.
Nr. 2.

net hører, bestemme, om og i hvilke herreder i amtet vedtægter til vernskogens bevarelse skal fastsættes. I disse herreder skal herredsstyret senest inden 3 maaneder, efter at meddelelse om amtstingets beslutning er mottat, utvælge 3 skogkyndige mænd, hvorav mindst 2 skogeiere. Disse mænd har snarest mulig at fremkomme med forslag om, hvilke strækninger der skal betragtes som vernskogmark inden herredet. Hvis ingen av distriktets offentlig ansatte forstmænd er blandt de valgte, skal efter forlangende av herredsstyret skogforvalteren eller en av skogstyret opnævnt forstmand delta i befaringen og bistaa med raad og veiledning.

Har de valgte mænd et saadant kjendskap til skogforholdene inden herredet, at de med tilstrækkelig nøiagtighet kan angi grænserne for vernskogen uten at komme paa stedet, kan befarung undlates. Ønsker nogen av de valgte mænd eller skogforvalteren befarung, skal saadan foretages.

Ved reiser til bestemmelse av vernskogens grænser erholder de valgte mænd skyss- og kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt, hvilken utredes av statskassen. Skogstyret kan indgaa paa, at det offentlige ogsaa skal utrede saadan godtgjørelse i anledning av fornyet befarung, som det maatte ansees paakrævet at foreta. For vedkommende forstmand utredes skyss- og kostgodtgjørelse som for hans andre offentlige reiser bestemt.

Forslaget utlægges til eftersyn i mindst 4 uker, og bekjendtgjørelse herom maa ske paa betryggende maate. Utenbygdsboende, der eier skog eller grund indenfor den foreslaaede vernskogmark i herredet, gives ved utleggelsen særskilt underretning derom.

Forslaget blir derefter snarest mulig at behandle av herredsstyret, som, hvis det er enig i forslaget, straks fastsetter grænserne for vernskogen. Finder herredsstyret derimot at burde fravike forslaget med hensyn til, hvilke strækninger der skal medtages som vernskogmark, fatter det herom en foreløbig beslutning, som bringes til almindelig kundskap paa samme maate som for forslaget bestemt. Efterat behørig utleggelse og kundgjørelse har fundet sted, træffer herredsstyret endelig bestemmelse om grænserne.

Grænserne for vernskogen skal betegnes paa tydelig maate. Hos vedkommende lensmand og ordfører skal en bekræftet avskrift av den til enhver tid gjældende bestemmelse om vernskogens grænser stedse være tilgjengelig, hvorimot kundgjørelse i Lovtidenden ikke behøver at finde sted.

§ 3. Forslag til vedtægter utarbeides av distriktets skogforvalter eller i tilfælde den av skogstyret opnævnte forstmand. Forslaget forelægges derefter de efter § 2 opnævnte 3 mænd

8 aug. til uttalelse, hvorefter herrestyret har snarest mulig at fatte
Nr. 2. beslutning om de vedtægter, der skal gjælde for vernskogen.
De særbestemmelser, som maatte være nødvendig for en enkelt
eller flere nærmere angivne strækninger inden distriktets vern-
skogmark, skal være nøie avpasset efter øiemedet og alene
kunne medføre indskrænkning i raadigheten over grund og skog.

Distriktets skogforvalter eller i tilfælde den av skogstyret
opnævnte forstmand skal gives adgang til at delta i herresty-
rets forhandlinger om vedtægterne, dog uten stemme.

Vedtægterne maa for at bli gyldige stadfæstes av Kongen.
Mindst 4 uker, før de indsendes til stadfæstelse, skal de brin-
ges til almindelig kundskap paa samme maate som i § 2
bestemt.

§ 4. Herrestyret kan ogsaa uten bestemmelse av amts-
tinget vedta grænser og vedtægter for vernskog efter §§ 2 og 3.

§ 5. Forandringer, som maatte paakræves i vernskogens
grænser eller i de for samme gjældende vedtægter, blir at iverk-
sætte overensstemmende med §§ 2 og 3, dog saaledes, at skyss-
og kostgodtgjørelsen for de valgte mænd paa reise til bestem-
melse av grænser for vernskogen ikke uten skogstyrets sam-
tykke skal kunne kræves utredet av statskassen.

Forandring alene i vedtægterne kan finde sted, uten at
fornytt bekjendtgjørelse vedkommende de ved ældre gyldig be-
stemmelse fastsatte grænser for vernskogen er fornøden.

Vedtægterne kan ikke ophæves uten amtstingets samtykke.
medmindre de er istandbragt i henhold til § 4.

Før amtstinget gir saadant samtykke, bør skogstyrets er-
klæring indhentes.

§ 6. Formænd og repræsentanter kan ved beslutning stad-
fæstet af Kongen for kommunen fastsætte vedtægter til fore-
byggelse av skogens ødelæggelse. Disse vedtægter skal gjælde
for al skog i distriktet utenfor indmark og indeholde fælles-
bestemmelser for aavirke og behandlingen av barskogen eller
de enkelte arter av samme og fællesbestemmelser for aavirke
og behandlingen av løvskogen eller de enkelte arter av samme,
dog saaledes, at løvskogen og den barskog, som vokser i ind-
hegnet havnehage, kan undtages.

Mindst 4 uker før vedtægterne indsendes til stadfæstelse,
skal de bringes til almindelig kundskap paa samme maate som
i § 2 bestemt, dog saaledes, at særskilt underretning om ut-
læggelsen skal gives grund- eller skogeier, der er bosat utenfor
kommunen.

§ 7. De med hjemmel av denne lov istandbragte ved-
tægter skal ikke gjælde for skog, som staar under offentlig
forvaltning.

Heller ikke skal de gjælde for grund, som opryddes til

have, aker eller slaatteland eller anvendes til byggetomt, vei, industrielt anlæg, oplags-, laste-, lægge- eller velteplads eller — med herredsstyrets tilladelse for hvert enkelt tilfælde — i andet lignende øiemed. 8 aug. Nr. 2.

De med hjemmel i denne lovs § 6 istandbragte skogvedtægter skal ikke gjælde for bygdealmenninger, som forvaltes efter regler foreskrevet av skogstyret og under tilsyn godkjendt av dette.

§ 8. De i denne lov omhandlede vedtægter kan, forsaa-vidt der ikke allerede er istandbragt saadanne for vedkommende herred, overensstemmende med foranstaaende regler istandbringes for sognet, idet sognets formænd og repræsentanter da træder istedenfor herredsstyret. De til utgifternes bestridelse nødvendige beløp, som ikke utredes av statskassen, tilveiebringes av sognet paa samme maate, som ved lov er eller maatte bli bestemt med hensyn til de øvrige et sogn særskilt paahvilende kommunale utgifter.

§ 9. Til opsyn med overholdelse av de i henhold til denne lov istandbragte vedtægter har vedkommende formænd og repræsentanter eller i tilfælde det i § 12 omhandlede skograad at ansætte en eller flere delige og paalidelige mænd, for hvilke der utfærdiges en instruks. Med skogstyrets samtykke kan ansættelse av opsynsmænd midlertidig undlates.

Opsynsmændene lønnes av kommunen eller vedkommende sogn. Dog skal halvdelen av deres løn utredes av statskassen, saalænge skogstyret finder ordningen med opsynet tilfredsstillende. Finder skogstyret ordningen med opsynet utilfredsstillende, kan skogstyret midlertidig ansætte det fornødne antal paalidelige opsynsmænd, hvis løn foreløbig utredes av statskassen, som av vedkommende kommune eller sogn refunderes halvdelen av lønnen; kommunens eller sognets bidrag til avlønningen skal dog isaafald ikke under nogen omstændighet kunne andra til mer end kr. 100,00 aarlig.

§ 10. I de med hjemmel av denne lov istandbragte vedtægter skal der foruten almindelige regler for skogens behandling, avpasset efter vedkommende skogs beliggenhet, vekstelighet og øvrige stedlige forhold, kunne indtages bestemmelse om:

1. At der skal gjælde forskjellige regler for aavirkning til salg, forædling ved industrielt anlæg eller utførsel fra riket og aavirkning i andet øiemed;
2. at skogeier og bruksberettiget pligter, forinden friske trær hugges, at nytte tørre trær, top og avfald, forsaa-vidt dette virke er tjenlig for øiemedet og uten uforholdsmæssig forøket besvær kan tages, og at det under de samme omstændigheter skal være forbudt at anvende visse træs- eller buskgjærde;

- 8 aug. 3. at avsvidning av lyng, ener eller mose skal være forbudt
 Nr. 2. undtagen i de tilfælde, hvor avsvidningen med skogopsynets tilladelse foretages til fremme av skogveksten;
4. at skogeier og bruks- eller hugstberettiget pligter at yde den opsynsmand, som utfører blinkning, utvisning eller andet lignende arbeide for ham i skogen, betaling for utført arbeide.

§ 11. I vedtægter, istandbragte i henhold til nærværende lov, kan endvidere indtages bestemmelse om, at der til fremme av gjenveksten skal avsættes et visst avgiftsbeløp av trævirke, som inden vedkommende herred eller sogn aavirkes til salg, forædling ved industrielt anlæg eller utførsel fra riket. Som industrielt ansees i denne lov ethvert anlæg, der i henhold til lov om tilsyn med arbeide i fabrikker m. v. av 27 juni 1892 er nævnte lovs bestemmelser undergit. Likeledes kan der fastsettes en viss mindstedimension for det avgiftspligtige trævirke, saaledes at trær under det bestemte lavmaal skal være fritat for avgift.

Avgiften, som ikke maa overstige 20 øre pr. tylvt tømmer eller 10 øre pr. m.³ trævirke i fældet og kvistet, men iøvrig i uforædlet tilstand, har skogeieren til den tid, som nærmere fastsettes i vedtægterne, at indbetale til herredets eller sognets kasserer, der gjør beløpet rentebærende ved at indsatte det i autorisert sparebank paa kontrabok, lydende paa eieren av vedkommende skogeiendom. Avgiftsrestanser kan inddrives ved utpantning.

Eieren av vedkommende skogeiendom har inden en i vedtægterne nærmere fastsat frist at indsende til herredets eller sognets kasserer en opgave over mængden av det avgiftspligtige trævirke, som er aavirket i sidstforløpne driftsaar, dette regnet fra 1 juli til 30 juni. Den, som inden herredet eller sognet har merket eller annammet trævirke, som er aavirket til salg, forædling ved industrielt anlæg eller utførsel fra riket, er likeledes forpligtet til efter paalæg fra vedkommende formænd og repræsentanter at meddele de oplysninger, hvorav han maatte være i besiddelse, om mængden av det av ham kjøpte eller merkede avgiftspligtige saavel som avgiftsfri trævirke. Samme forpligtelse paahviler skippere for det av dem inden et herred — i tilfælde sogn — indlastede trævirke.

Av det beløp, hvortil avgiften med renter andrar, er skog-eieren berettiget til efterhvert at faa erstattet sine utlæg til arbeide til fremme av skogens gjenvekst. Naar saadant arbeide ikke lenger med nødvendighet utkræves, hvilket efter begjæring av nogen, som har ret til at oppebære beløpet, kan avgjøres av amtsskogmesteren, om saadan er ansat, eller av en anden av amtmanden opnævnt skogkyndig mand, blir restbeløpet at utbetale vedkommende.

§ 12. I vedtægter, istandbragt i henhold til denne lov, kan anordnes et skograad for herredet. Skograadet vælges av herredsstyret og skal bestaa av 5 av herredets indvaanere, hvorav mindst 3 skal være eiere av skog eller matrikulert jord med skogbevokset utmark inden herredet. Paa lignende maate vælges 5 varamænd. 8 aug. Nr. 2.

Paa tilsvarende maate kan av sognestyret anordnes og vælges skograad for enkelt sogn.

Skograadet har at paase vedtægternes gjennomførelse og overholdelse og at træffe de dertil nødvendige foranstaltninger efter nærmere i vedtægterne angivne regler.

§ 13. Øvrighetspersoner, dommere, politimestre og lensmænd kan ikke vælges til de i denne lov omhandlede hverv. Forøvrig skal reglerne for kommunale formænds og repræsentanters valgbarhet og funktionstid være gjældende.

§ 14. I de tilfælde, hvor inddragning finder sted, sker denne til fordel for kommunens kasse eller for sognets kasse, hvor sognet har særskilte vedtægter.

§ 15. Lov av 20 juli 1893 om vernskogens bevarelse og mot skogenes ødelæggelse ophæves.

De i henhold til nævnte lov istandbragte vedtægter skal, forsaavidt de i samme indeholdte bestemmelser kunde ha været lovlig vedtat og stadfæstet i medhold av nærværende lov, bli gjældende, indtil de ved kongelig resolution maatte bli sat ut av kraft. Overtrædelse straffes efter § 339 i den almindelige borgerlige straffelov, selv om vedtægterne ikke maatte indeholde straffetrusel. Med hensyn til inddragningen skal bestemmelsen i nærværende lovs § 14 ha anvendelse. I de herreder, hvor der før nærværende lovs ikrafttræden paa lovlig maate er fastsat grænser for vernskogen, skal, indtil Kongen anderledes maatte bestemme, grænsefastsettelsen fremdeles forbli gyldig.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 8 august 1908.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

8 aug.

Nr. 3.

Lov**indeholdende forandringer i lovgivningen om den Almindelige
Brandforsikringsindretning for Bygninger.****Vi Haakon,** Norges Konge, gjør vittterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 24 juli 1908, saalydende:

§ 1. Kontingenten for kjøbstad-avdelingens 1ste avdeling og 1ste klasse beregnes efter kr. 0,75 av hvert kr. 1000,00 for halvaaret.

§ 2. Forsikres nogen enkelt bygning i kjøbstad-avdelingen for høiere sum end kr. 100 000,00, beregnes kontingenten av det overskytende med et tillæg til den for de første kr. 100 000,00 fastsatte kontingent av yderligere 20 pct. for hvert overskytende kr. 100 000,00 eller del derav.

§ 3. Den ved lov av 31 mai 1890 § 5 b givne adgang til i visse tilfælde at indrømme nedsættelser i brandkontingenten utvides til at gjælde for alle tariffens avdelinger.

§ 4. Naar der i henhold til lov av 19 august 1845 § 32 utlignes ekstraordinær kontingent, skal de til tariffens 2den, 3die og 4de avdeling henførte bygninger kun bidra efter samme forhold, som om de med sin forsikringssum hadde været henført til 1ste avdeling.

§ 5. Nærværende lov træder i kraft straks.

De dermed stridende bestemmelser i den ældre lovgivning ophæves.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 8 august 1908.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

8 aug.
Nr. 4.

Lov

om forandringer i og tillæg til lov om statskontrol med skibes sjødygtighet m. v. av 9 juni 1903.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er bliit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 1 august 1908, saalydende:

Efternævnte paragraffer i lov om statskontrol med skibes sjødygtighet av 9 juni 1903 skal herefter lyde som følger.

Første kapitel.

Om kontrol i almindelighet.

§ 1. Til betryggelse for, at de i love og forskrifter opstillede fordringer betræffende skibes sjødygtighet opfyldes, skal norske skibe, der er av registreringspliktig størrelse i henhold til lov av 4 mai 1901 om registrering av skibe, være underkastet saadan kontrol, som nærværende lov bestemmer.

Dog kan loven efter Kongens nærmere bestemmelse i den utstrækning, som maatte ansees paakrævet, ogsaa gives anvendelse paa skibe av mindre drægtighet, end § 1 i nævnte lov fastsætter, og paa fremmede skibe i norske havner.

D. Lastning av stenkul og lignende gasholdige stoffe.

§ 68. I skibe, der fører stenkul eller lignende gasholdige stoffe, skal anbringes ventilatorer for overflate-ventilation i saadant antal og av saadan størrelse, at eksplosive gaser finder uhindret og stadig avløb.

Intet skibsrums, hvori stenkul eller lignende gasholdige stoffe er indlastet, maa betrædes med andet lys end med paalidelige sikkerhetslamper, efterat indlastningen er tilendebragt.

Avtryk av bestemmelsen om sikkerhetslamper blir at opslaa i folkelugarerne.

Nærmere forskrifter betræffende føring av stenkul og andre gasholdige stoffe kan utfærdiges av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

E. Lastning av farlig gods.

§ 69. Sprængbare (eksplosive), ildsfarlige, etsende, giftige og andre farlige stoffe blir under hensyntagen til den større eller mindre farlighet, de frembyr under transporten ombord paa skibe, av Kongen at inddele i forskjellige klasser,

8 aug. for hvilke der utfærdiges specielle bestemmelser om de forsigtighetsregler, som blir at iagttas med hensyn til indpakning, kvantum og transportmaate av de til hver klasse hørende varer.

§ 72. Specielt ildsfarlige stoffe, saasom æter (nafta) og andre æterholdige væsker, svovlkulstof, petroleumsæter, gasolje, benzin og lignende væsker, hvis flammepunkt ligger under 22° C. ved 760 mm. barometerstand, prøvet paa den av departementet fastsatte maate, maa ombord i passagerskibe kun føres paa dæk og i solide beholdere.

Føres saadanne væsker under dæk paa andre skibe, maa fartøiet enten være indrettet som tankskib, eller væsken maa være opbevaret paa solide gastætte beholdere, der er forsvarlig beskyttet. Forinden nærmere forskrifter herom er git av Kongen, maa saadan last ikke føres under dæk i almindelige skibe.

Alle mandskapslugarer maa i tilfælde være anbragt paa øverste dæk.

§ 73. Har et skib ombord saadanne ildsfarlige varer, som blot kan føres paa dæk, maa sprængstoffer ikke befordres med samme i større mængde, end der maatte bli tillatt i de i § 69 omhandlede forskrifter.

§ 79. Sterkt etsende stoffe, saasom svovlsyre, saltsyre og salpetersyre, maa ikke lastes under dæk, medmindre utflytende syre ved hjælp av tilstrækkelige mængder av pulverformige og porøse mineralske stoffe, saasom sand, jord eller kiselgur, hindres fra at komme i berøring med nogen del av skibet.

Ottende kapitel.

Kontrol med passagerdampskibe.

§ 94. Norske dampskibe (o: alle med maskinkraft fremdrevne skibe), som fører passagerer i indenriksk eller europæisk fart eller mellem Europa og fremmede verdensdeler, skal være besigtelse og tilsyn undergit overensstemmende med de i nærværende kapitel fastsatte bestemmelser.

Herfra undtages dampskibe, som fører et ringere antal passagerer end 1 voksen person for hver 25 registertons brutto.

Denne undtagelse gjælder dog ikke, hvis dampskib av hvilkensomhelst størrelse fører mere end 12 passagerer.

§ 95. Besigtelsen forlanges skriftlig av skibets reder eller fører hos tilsynet. Dette har derefter at anordne det fornødne, for at besigtelsen betimelig til mindst mulig hinder for skibets fart kan bli utført enten paa det sted, hvor skibet er beliggende, eller paa et andet sted inden dets regelmæssige rute.

§ 96. Fuldstændig besigtelse skal foretages, forinden 8 aug.
norsk dampskib, som fører passagerer, første gang sættes i Nr. 4-
fart, og senere i regelen én gang aarlig.

Derhos skal fuldstændig eller delvis besigtelse finde sted, naar skrog, kjel eller maskindeler har været undergit reparation, som kan medføre forandring i deres soliditet, eller har lidt skade, som kan medføre saadan forandring. Dog kan Kongen eller den, han dertil bemyndiger, gjøre undtagelser fra foranstaaende paabud i specielle tilfælde.

Hvorvidt og i hvilken utstrækning passagerdampskibe skal være forsynt med vandtætte skot, bestemmes av Kongen.

§ 97. Nærmere forskrifter om passagerskibenes bygning, utrustning og fart samt om kontrollen dermed gives av Kongen eller den, han dertil bemyndiger. I overensstemmelse med disse forskrifter skal tilsynet undersøke,

1. om skibets skrog og tilbehør er i god og betryggende forfatning for den paatænkte fart;
2. om dets maskineri, kjeler og rørledninger er betryggende forarbejdet, utstyrt og vedlikeholdt, forsynt med de nødvendige kontrol- og sikkerhedsapparater samt i fuldt arbejdsmæssig stand, og om maskinen er tilstrækkelig sterk og solid;
3. om baater, livbøier, signalapparater, kompasser og instrumenter, anordninger mot ildsvaade, dæksanordninger og den øvrige utrustning er av saadan beskaffenhet og i saadan forfatning, som gjældende forskrifter bestemmer.

§ 98. De i foregaaende paragraf omhandlede forskrifter skal for passagerskibe i europæisk fart eller i fart mellem Europa og fremmede verdensdeler ogsaa indeholde bestemmelse om passagerantallets beregning samt de nødvendige bestemmelser til betryggelse av passagerenes velbefindende, sundhet og sikkerhet, saasom om opholdsrum, forpleining, om skibets adgang til at medta last o. s. v.

I indenriksk fart bestemmes det høieste antal passagerer, et fartøi kan medta, efter dæksflatens størrelse og farvandets beskaffenhet. I kortere ruter og paa indelukket farvand kan medtages 1 passager for hver 0,50 kvadratmeter dæksflate, og i almindelig kystfart 1 passager for hver 0,75 kvadratmeter. I begge tilfælde fradrages saadanne rum, hvorpaa passagerer ikke bekvemt kan staa eller sitte, hvorhos der blir at ta fuldt hensyn til skibets stivhet og beskaffenhet forøvrig. Dæksflaten regnes paa hoveddækket eller, om skibet har flere dæk, paa det dæk, som har den største fri overflate, heri indbefattet dækshus, bestemt til avbenyttelse av passagerer. Hvis skibet er aapent, regnes dæksflaten av dets horisontale projektion i høide med rælingen. Fører skibet gods paa dækket, sker fradrag i forhold til den plads, godset optar.

8 aug. § 100. Findes skibet at være tjenlig til passagerfart,
 Nr. 4. dets kjel og maskine at være betryggende og skibet forøvrig
 behørig utrustet og bemandet, utstedes herom i den form, som
 Kongen bestemmer, certifikat, hvori anføres, hvad der maatte
 være blit fastsat betræffende tiden for certifikatets varighet,
 de ruter eller farvand, hvori skibet forsvarlig kan anvendes,
 dets passagerantal, redskaper, bemanding m. v.

Saavel i certifikatet som med tydelige tal paa et iøine-
 faldende sted paa eller ved kjelen anføres tillike det største
 tillatte arbeidstryk.

Paa skibe i indenriksk fart skal derhos det største til-
 latte passagerantal være anført paa et let synlig sted paa
 begge sider av et dækshus eller lignende opbygning.

Certifikatet utstedes i to eksemplarer, hvorav det ene over-
 sendes skibets reder eller fører til opslag paa et iøinefaldende
 sted ombord, mens det andet blir at opbevare paa saadan
 maate, som av vedkommende departement bestemmes.

§ 102. Undergaar skibet saadan reparation, eller lider
 skibet saadan skade, som i § 96, 2det led, nævnt, træder cer-
 tifikatet ut av kraft.

Anmeldelse om enhver saadan reparation eller skade samt
 om de forandringer, som foretages med skibet efter avholdt
 besigtelse, skal av føreren eller den, som træder i hans sted,
 tilstilles tilsynet.

§ 105. Der skal i den kolde aarstid saavidt mulig skaffes
 passagerer ly for natten og beskyttelse mot veiret.

Nærmere bestemmelse herom saavel som særlige bestem-
 melser sigtende til at betrygge passagerernes sundhet og sik-
 kerhet i det hele kan indtages i de i § 97 omhandlede spe-
 cielle forskrifter.

Denne lovs forskjellige bestemmelser træder i kraft fra
 den tid, Kongen bestemmer.

Fra den tid ottende kapitel om kontrol med passagerskibe
 træder i kraft, ophæves lov angaaende fart med passagerer
 bestemt til fremmede verdensdeler af 23 mai 1863 med tillægs-
 lov av 22 juni 1886.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar
 og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og
 rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 8 august 1908.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

8 aug-
Nr. 5.

indeholdende tillæg til lov om retsanmodninger av 28 juni 1897.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blitt forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 3 august 1908, saalydende:

§ 1. Ved overenskomst med fremmed stat kan Kongen under forutsætning av gjensidighet frafalde krav paa erstatning for utgifter, som voldes ved forkyndelse av dokumenter her i landet efter den fremmede stats anmodning.

§ 2. Den i lov angaaende kongeriket Norges Høiesteret av 12 september 1818 § 19, 2det punktum indeholdte bestemmelse skal ikke komme til anvendelse i sak, som en advokat paatar sig for borger av en fremmed stat, hvor norske borgere ikke er undergit nogen pligt til at stille sikkerhet for saksomkostninger.

§ 3. Under forutsætning av gjensidighet kan en i fremmed stat avsagt dom eller kjendelse, hvorved saksomkostninger er ilagt en sagsøker, eller intervenient, fuldbyrdes her i riket, forsaavidt disse omkostninger angaar. Fuldbyrdelsen sker efter kjendelse av underretten paa det sted, hvor domfældte har sit almindelige verneting, eller i mangel av saadant, paa et sted, hvor der findes nogen ham tilhørende formuesgjenstand.

§ 4. Gjennem skriftlig anmodning indbringes saken for underretten og behandles av denne uten betaling, og uten at parterne har anledning til at uttale sig. Rettens bestemmelse om, at fuldbyrdelse kan ske, træffes først, naar det ved behørig bekræftet erklæring fra vedkommende myndighet er legitimert, at den fremmede domstols avgjørelse er blitt endelig efter det lands lov, hvor den er avsagt, og at dens utfærdigelse, som maa foreligge i det norske sprog eller ledsaget av en bekræftet oversættelse til norsk, er egte.

§ 5. For fuldbyrdelsen gjælder en frist av 3 dage, regnet fra kjendelsens forkyndelse, hvis domfældte har kjendt bopæl eller opholdssted her i riket, men ellers fra dens avsigelse.

Fuldbyrdelsen sker iøvrig efter de for fuldbyrdelse av norske domme gjældende regler.

§ 6. Paaanke til høiere ret av kjendelsen eller en i henhold til samme foretat fuldbyrdelseshandling sker efter de herfor i almindelighet gjældende regler.

§ 7. Retten gransker ikke rigtigheten av den fremmede domstols avgjørelse, hvorimot indsigelser, som ikke berører avgjørelsens rigtighet, kan gjøres gjældende saavel ved eksekutionsretten som ved ankedomstolene.

8 aug. Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar
 Nr. 5. og bekrefter denne beslutning som lov under Vor haand og
 rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 8 august 1908.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

8 aug.
 Nr. 6.

Lov

om ordningen av retsforholdene vedkommende statens
 høifjeldsgrund m. v.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 3 august 1908, saalydende:

§ 1. Til ordning av retsforholdene mellem staten og andre vedkommende høifjelds- og almenningsgrund kan Kongen nedsætte en kommission bestaaende av fem medlemmer, hvorav to, deriblandt formanden, skal være i besiddelse av de for dommere foreskrevne egenskaper. Av de øvrige medlemmer bør de to saavidt mulig ha kjendskap til høifjeldsforhold. Kommissionens femte medlem kan beskikkes særskilt for hvert enkelt nærmere bestemt distrikt, inden hvilket kommissionens virksomhet falder, og bør være en med forholdene i dette distrikt kjendt person.

Hvis det findes nødvendig, kan der samtidig nedsættes flere saadanne kommissioner.

Kommissionens medlemmer avlægger den for dommere foreskrevne ed, forsaavidt de ikke tidligere har avlagt dommered eller ed som skjøns- og meddomsmand.

§ 2. Den i § 1 omhandlede kommission har myndighet til

- a. med bindende virkning for alle vedkommende ved kjendelse at fastsætte grænserne mellem statens grund og tilstøtende grundeiendomme;
- b. i tilfælde at avsi dom i saker mellem det offentlige og enhver, som maatte gjøre krav paa eiendomsret, bruksret eller andre rettigheter til grunden, hvad enten saken er anlagt av eller mot det offentlige.

Mægling ved forlikskommissionen finder ikke sted i

de saker, som hører under kommissionen, hvorimot denne selv anstiller den mægling, som findes fornøden. 8 aug. Nr. 6.

Under forliksmæglingen saavel som under forhandlingene for kommissionen iøvrig kan parterne møte ved sagfører eller anden fuldmægtig.

§ 3. Forinden kommissionen træffer nogen avgjørelse i henhold til § 2 a, skal den avholde grænseopgangsforretning. Hvor stor strækning hver saadan forretning skal omfatte, bestemmes av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 4. Til hver grænseopgangsforretning lar kommissionen utfærdige en indkaldelse, hvorved samtlige vedkommende varsles om at møte paa opgit sted paa den for forretningens begyndelse bestemte dag. Indkaldelsen forkyndes paa den for almenningsstevninger ved lov av 9 juli 1851 § 1 bestemte maate. Samme forkyndelsesmaate kan, forsaavidt parterne angaar, benyttes ved stevninger til vidneførsler for kommissionen og til tingsvidner, som optages efter dens begjæring (jfr. § 5), saavel som ved ankestevninger (jfr. § 7).

§ 5. I den utstrækning, kommissionen finder det fornødent til sakens oplysning, kan den foreta rettergangsskridt, saasom indkalde, avhøre og edfæste vidner, likesom den kan begjære dette foretat av de almindelige underretter, som i saa fald besørger vidnernes indstevning og parternes varsling.

Enhver, hvis interesser berøres ved en grænseopgangsforretning, saavel som parterne i de i § 2 b omhandlede saker kan begjære vidner indstevnt. Avslaar kommissionen begjæringen, hvilket i tilfælde skal ske ved kjendelse, kan vedkommende selv føre vidnerne for kommissionen eller opta tingsvidne.

Med hensyn til vidnerne kommer de for borgerlige saker gjældende regler til anvendelse, dog saaledes, at der om deres pligt til at møte for kommissionen og om deres godtgjørelse av det offentlige gjælder, hvad der for vidners møte ved hovedforhandling for lagmandsret i straffesaker er bestemt.

Godtgjørelsen til de vidner, som kommissionen ikke har fundet grund til at indkalde, erstattes det offentlige av den, som har indstevnt dem, og maa paa forhaand betryggende garanteres eller nedlægges hos kommissionens formand, som paategner stevningen bevidnelse herom. Finder kommissionen, at indstevningen har været begrundet, blir det nedlagte beløp at tilbakegi vedkommende og godtgjørelsen at utrede av statskassen.

Kommissionen kan negte en bevisførsel, som den efter tidligere forhandlinger eller bevisførsler i saken finder er unyttig eller overflødig.

8 aug. § 6. Naar kommissionen ikke er samlet, kan formanden
 Nr. 6. eller i dennes forfald det andet juridiske medlem under tilkaldelse av to mandtalsførte retsvidner avholde retsmøte til fremlæggelse av indlæg og skriftlige bevisligheter.

Protokolltilførsel kan finde sted i den utstrækning, hvori dette i almindelighet er tillatt.

§ 7. Inden det distrikt, som omfattes av en berammet grænseopgangsforretning, ophører adgangen til at indbringe saker av den i § 2 b omhandlede art for de almindelige domstoler fra det tidspunkt, da indkaldelse til forretningen er bekjendtgjort, og indtil kommissionens virksomhet inden distriktet er avsluttet.

Allerede anlagte saker av nævnte art overgaar fra først-nævnte tidspunkt til videre behandling og paadømmelse av kommissionen, forsaavidt de ikke allerede er paadømt av underinstansen.

§ 8. Utskrifter av de av kommissionen i henhold til § 2 a avsagte kjendelser — i tilfælde ledsaget av fornødne kartgjenparter — blir av kommissionen at tilstille de lensmænd, hvis distrikter er berørt av opgangsforretningen. Utskrifterne med bilag utlægges til eftersyn hos lensmændene, og utlæggelsen bekjendtgjøres i »Norsk Kundgjørelsestidende«. Endvidere blir meddelelse om utlæggelsen med angivelse av dagen for dens bekjendtgjørelse i Kundgjørelsestidenden at indrykke i lokale aviser samt at opslaa paa dertil bekvemme steder, alt efter kommissionens nærmere bestemmelse.

Inden 6 maaneder, efter at bekjendtgjørelsen i Kundgjørelsestidenden har fundet sted, kan enhver, som anser sine rettigheter berørt ved de avsagte kjendelser, paaanke disse til Høiesteret.

§ 9. De av kommissionen avsagte domme og kjendelser i tvistemaal efter § 2 b kan paaankes til Høiesteret inden 6 maaneder, efterat dommens eller kjendelsens konklusion er forkyndt. Kommissionen sørger for, at saadan forkyndelse finder sted.

§ 10. Naar endelig dom eller anden bindende avgjørelse angaaende en grænse foreligger, foranstalter kommissionen grænsen avmerket.

§ 11. Utgifterne ved kommissionen og de av denne eller efter dens begjæring foretagne rettergangsskridt samt utgifterne ved grænseavmerkninger utredes av statskassen.

§ 12. Nærmere bestemmelser om kommissionens virksomhet gives av Kongen, som tillike fastsætter medlemmernes godtgjørelse.

§ 13. Denne lov træder ikraft straks.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar 8 aug.
og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og Nr. 6.
rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 8 august 1908.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

om ulykkesforsikring for fiskere.

8 aug.
Nr. 7.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 3 august 1908, saalydende:

§ 1. Her i landet hjemmehørende fiskere eller fangstmænd, som driver næring ved saltvandfiskeri eller ved fangst av dyr i havet — alene eller i forbindelse med anden næring, — samt personer, som tilhører fisker- eller fangstfartøiers mand-skap (derunder førere, maskinister, fyrbøtere og kokker), skal i den utstrækning, som nedenfor i § 10 er fastsat, være forsikret overensstemmende med denne lovs forskrifter.

§ 2. Den i nærværende lov paabudte forsikring garanteres av staten og forestaaes av Riksforsikringsanstalten.

Med hensyn til Riksforsikringsanstaltens tilsynsmænds av-lønning samt kommunernes ansvar for deres oppebørslar m. v. gjælder de i § 28 i lov nr. 4 av 12 juni 1906 givne be-stemmelser.

§ 3. Forsikringens formaal er understøttelse av den for-sikrede eller hans efterlatte overensstemmende med nedenstaaende regler, naar den forsikrede er død som følge av eller kommet til skade ved ulykke:

- a. Under utøvelse av fiskeri eller fangst, derunder indbefattet arbeide eller færdsel paa land eller sjø foranlediget ved næringen og ved fangstens behandling og avsætning.
- b. Under færdsel paa sjøen utenfor næringen.

I det under b nævnte tilfælde er det dog kun dødsfald ved drukning eller ved ulykke under seilads, som gir ret til erstatning.

§ 4. Indtræder der under de i foregaaende paragraf

8 aug. nævnte forhold et ulykkestilfælde, har vedkommende forsikrede Nr. 7. eller hans efterlatte krav paa nedennævnte ydelser:

- a. Har ulykkestilfældet medført en arbeidsuførhet, som erklæres for at være av blivende beskaffenhet, tilkommer der den tilskadekomne en pengesum, der bestemmes efter graden av arbeidsuførheten, idet dog skade under 20 pct. ikke gir ret til erstatning. Er arbeidsuførheten fullstændig, skal pengesummen utgjøre kr. 800,00 en gang for alle. Er arbeidsevnen kun forringet, skal pengesummen utgjøre en i forhold til forringelsen beregnet del av denne sum.
- b. Naar ulykke medfører en forsikrets død inden aarsdagen efter ulykkestilfældet, tilkommer der den avdødes efterlatte en skadebot stor kr. 800,00 — otte hundrede kroner — en gang for alle, i tilfælde dog med fradrag av det beløp, som er vedkommende utbetalt i henhold til litra a.

Ret til skadebot for dødsfald har i nedennævnte orden og klasser:

1. Avdødes egtefælle, naar egteskapet er indgaat før ulykkes-hændelsen, og samlivet ikke dengang var ophørt.
2. Avdødes i eller utenfor egteskap fødte barn, likeoverfor hvilke han hadde forsørgelsespligt.
3. Avdødes forældre, hvis det kan antages, at deres forsørgelse i væsentlig grad vilde være avhengig av den forulykkede.
4. Andre personer, med hvem dette bevislig er tilfældet.

Klasse med nærmere ret utelukker helt fjernere klasse.

Er nogen, som indgaar under nærværende lovs bestemmelser, forsikret i henhold til lov om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. av 23 juli 1894 med tillægslove, bortfalder erstatning efter nærværende lov, hvis det ham overgaaede ulykkestilfælde medfører erstatning efter ulykkesforsikringsloven.

§ 5. Har den forulykkede selv med forsæt fremkaldt ulykken, kan intet krav efter denne lov gjøres gjældende.

§ 6. Krav paa skadebot skal snarest mulig og senest inden tre maaneder efter ulykkestilfældet, eller efterat vedkommende efterlatte er blit vidende derom, indgives til Riksforsikringsanstaltens tilsynsmand. Senere end et aar efter ulykkestilfældet kan intet krav fremsættes. Tilsynsmanden skal snarest mulig undersøke, om den forulykkede findes indført i de i § 10 omhandlede fortegnelser over forsikrede, samt indhente oplysning om aarsaken til og de nærmere omstændigheter ved ulykkestilfældet og om de efter denne lov skadebotberettigedes navn og bopæler. Med disse oplysninger indsendes skadebotkravet uopholdelig til Riksforsikringsanstalten, der, om den finder det fornuðent, kan la opta retslige forklaringer om de nærmere omstændigheter ved ulykkestilfældet overensstemmende med reglerne

i § 17 i lov om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. 8 aug.
av 23 juli 1894. Nr. 7.

§ 7. Efterat skadebotkravet er godkjendt av Riksforsikringsanstalten, sendes beløpet til tilsynsmanden, der uopholdelig indsetter det i den sparebank, som ligger nærmest de skadebotberettigedes bosted. Kontraboken gives paategning om, at der til beløpets disposition trænges samtykke av vedkommende overformynderi. Boken tilstilles uten ophold overformynderiet fra sparebanken.

Hvor overformynderiet har grundet tro paa, at midlerne vil bli forstandig brukt, har det straks at utlevere kontraboken til fri raadighet for vedkommende skadebotberettigede eller i tilfælde deres verger. I andet fald brukes midlerne efter samraad mellem vedkommende skadebotberettigede og overformynderne. Opnaaes herunder ikke enighet, kan vedkommende indbringe spørsmålet for amtmanden til endelig avgjørelse.

Kommunen har uten hensyn til, om forældelsesfristen efter lov av 27 juli 1896 maatte være utløpet, ret til, før skadeboten utbetales, av beløpet at faa godtgjort skyldig forsikringspræmie.

Likeledes kan Riksforsikringsanstalten ved utbetalingen av skadebot for dødsfald fastsætte, at den væsentlige del av denne skal henstaa urørt i sparebanken indtil et aar efter den forulykkedes død for at tilbakebetales, om krav paa skadebot skulde fremkomme fra nogen av avdødes efterlatte med bedre ret efter § 4. Findes det av hensyn til forskrifterne i § 8 paakrævet, at en del av skadeboten henstaar urørt i længer tid end nævnt, kan dette fastsettes av Riksforsikringsanstalten.

Utgifter ved lægebehandling bæres av den skadede, hvis ikke denne paa anden maate er tilsikret fri lægehjælp. Lægernes godtgjørelse for utfærdigelse av de erklæringer, som er nødvendige for at fastsætte skadebøterne, bæres dog av forsikringen.

§ 8. Saasnart de fornødne opplysninger er inkommet til Riksforsikringsanstalten, avgjør denne, om det anmeldte ulykkestilfælde begrunder erstatningskrav efter denne lov og fastsætter i tilfælde erstatningen i overensstemmelse med bestemmelserne i § 4. Vedkommende skadelidte eller hans efterlatte gives ufortøvet skriftlig underretning om avgjørelsen og om de hensyn, der ved samme er kommet i betragtning, og de skal kunne forlange sig tilstillet avskrift av de av tilsynsmanden indsendte opplysninger.

Den av anstalten truffne avgjørelse kan indankes for Riksforsikringsappellkommissionen. Begjæring om indbringelse for kommissionen maa være fremsat inden 6 uker, efterat anstaltens avgjørelse er vedkommende meddelt. Spørsmål, som saaledes har været undergit kommissionens prøvelse, kan med den be-

8 aug. grænsning, som er gjort i § 19, sidste passus, i lov nr. 4 av Nr. 7. 12 juni 1906 senere indbringes til avgjørelse av domstolene.

§ 9. Til dækkelse av skadebøter og utgifter ved lægeerklæringer erlægger enhver forsikret for kalenderaaret en præmie av kr. 1,50. Desuten avgives til forsikringen hvert aar av havneavgiftsfondets indtægter kr. 60 000,00 Overskud av aarets indtægter avsettes til et reguleringsfond, hvoraf ydes bidrag til dækkelse i fornødent fald av senere aars utgifter. De forsikringen tilhørende midler av enhver art holdes av Riksforsikringsanstalten adskilt fra dennes øvrige midler.

Findes det nødvendig, kan Kongen med Stortingets samtykke fastsette forhøielse av præmien for den gjenværende del av det i § 16 nævnte tidsrum.

§ 10. Over de inden en kommune boende personer, som er nævnt i § 1 og som er over 15 aar, skal der inden hvert aars 15 december av kommunen istandbringes og utlægges et mandtal, der gjelder for det følgende kalenderaar.

Enhver, som urettelig er forbigaaet eller indført i dette mandtal, kan forlanges optat eller slettet, hvis begjæring derom fremsættes inden 15 januar næsteften.

For de i dette mandtal optagne gjelder forsikringen for kalenderaaret.

Derhos skal der være adgang for personer, som opfylder de i § 1 fastsatte betingelser, til enhver tid at forlange sig optat i mandtallet mot samtidig at indbetale aarspræmien. For disse gjelder forsikringen fra indmeldelsesdagen til utgangen av kalenderaaret.

Negter kommunen nogen, som forlanger sig optat i mandtallet, at opta ham, kan han bevare sin mulige ret efter denne lov, naar han inden 14 dage efter negtelsens meddelelse indbringer spørsmålet til prøvelse overensstemmende med reglerne i § 8. Samme ankeret har den, som efter begjæring ikke slettes av mandtallet.

Kun de personer, som optages i mandtallet, omfattes av den tvungne forsikring efter nærværende lov.

I henhold til mandtallet blir for hvert aar præmierne at opkræve hos de tvungent forsikrede av kommunens skatteopkræver, om ønskes i forbindelse med de kommunale skatter. For præmierne har kommunen samme prioritet som for skatter og kan inndrive dem ved utpantning, hvorhos enhver arbeidsherre er ansvarlig for præmier, der paahviler personer, som er i hans arbeide eller tjeneste. Arbeidsherren kan tilbakeholde præmiebeløpet av lønnen. Kommunen er ansvarlig for præmiens indbetaling for alle mandtalsførte personer til Riksforsikringsanstaltens tilsynsmand, for de i det oprindelige mandtal indførte inden 15 august og for de senere i mandtallet optagne senest

inden aarets utgang. Av forsinkede indbetalinger erlægger kommunen 5 pct. aarlig rente fra forfaldsdagen. 8 aug. Nr. 7.

Forsinkelse med eller undladelse av at svare præmie har ingen indflydelse paa de forsikredes ret efter denne lov, forsaavidt den tvungne forsikring angaar.

For indkrævning av præmierne, arbeidet med mandtallet og forsikringen samt til dækkelse av mulige restansetap tilkommer der kommunen 5 — fem — pct. av præmiesummerne.

Av mandtallet oversender kommunen inden 30 januar det følgende aar en stadfæstet avskrift til tilsynsmanden. De senere i aaret indførte personer blir at indmelde til tilsynsmanden, efterhvert som de mandtalsføres.

§ 11. De nærmere forskrifter om førelse, utlæggelse, kundgjørelse og oversendelse av mandtallet, om indfordringen og oversendelsen av præmierne og avlæggelse av regnskap for disse samt de øvrige nærmere forskrifter, som paakræves til gjennomførelse av nærværende lov, gives av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 12. Der skal være adgang for de personer, der omfattes av nærværende lov, til mot en forhøielse av præmien at tegne en frivillig forsikring med høiere skadebot for arbeidsuførhet og dødsfald efter følgende klasser og ydelser:

	Dødsfalds- skadebot.	Invaliditets- skadebot.	Tillægspræmie.
	kr.	kr.	kr.
2den klasse	1 200,00	1 200,00	1,40
3dje —	1 600,00	1 600,00	2,80

Foruten ovenstaaende tillægspræmie har den forsikrede ogsaa at betale den for den tvungne forsikring fastsatte præmie kr. 1,50.

Den, der ønsker at tegne denne høiere forsikring, har inden 15 januar i forsikringsaaret eller, i tilfælde av senere indmeldelse, samtidig med denne, at anmelde for vedkommende kommune, efter hvilken av ovennævnte klasser forsikring ønskes, og han opføres i overensstemmelse hermed paa kommunens liste mot erlæggelse av saavel den tvungne som tillægspræmien.

Forøvrig gjælder med hensyn til præmier og skadebot de samme regler som for den tvungne forsikring.

§ 13. Fordringer paa skadebot efter denne lov eller tilstaat skadebot, som i henhold til lovens bestemmelse endnu ikke er stillet til den berettigedes fri raadighet, kan ikke med retsvirkning avhændes, pantsættes eller gjøres til gjenstand for arrest, eksekution eller utpantning.

8 aug. § 14. I saker, der reiser sig av denne lov, svares ingen
 Nr. 7. avgift til statskassen efter kap. 1 og 2 i lov av 6te august
 1897 nr. 9.

Stevnevidners gebyr utredes av det offentlige.

Postforsendelser vedkommende forsikringen er portofri.

§ 15. I henhold til denne lov indkræves præmien fra og med aaret 1909 og utbetales erstatning for ulykker, som indtræffer fra og med samme aar.

§ 16. Nærværende lov træder i kraft fra 1 januar 1909.

Lovens forskrifter blir at opta til ny undersøkelse efter utløpet av 5 aar efter forsikringens igangsættelse.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 8 august 1908.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

8 aug.

Kongelig resolution

av 8 august.

I henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder meddeles stadfæstelse paa en av herredsstyret for Saltdalen herred, Nordland amt, under 28 februar og 26 juni 1908 fattet beslutning til politivedtægter for bemeldte herred, der skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 23 december 1892 stadfæstede politivedtægter for herredet, saalydende:

§ 1. Skytning maa ikke med nogenslags skytevaaben foregaa paa strandstedet Rognan eller i saadan nærhet av Rognan, at skade kan forvoldes, eller ved skudlarmen uro eller skræk fremkaldes hos de der tilstedeværende mennesker eller hester.

§ 2. Paa vinterføre skal de kjørende altid paa sine hester ha anbragt bjelder eller klokker. Herfra undtages kjørsel ved begravelser.

Paa Rognan, østenfor Spørcks kafé, maa ikke kjøres i hurtigere gangart end skridtgang.

§ 3. Lensmanden kan forby kjælkeakning der, hvor denne foregaaer over vei eller offentlig plads.

§ 4. Hunder, som viser sig bisk eller glubsk, eller som har for vane at forulempe mennesker eller hester ved at

fare imot dem eller gjør ad dem, skal holdes forsvarlig bundet 8 aug. eller forsynes med forsvarlig mundkurv.

Eier av hund har at holde denne tilbake, naar den anfalter nogen.

Det er forbudt at medta hund til kirke eller kirkegaard, naar der holdes gudstjeneste eller anden kirkelig handling.

§ 5. Ingen maa paa offentlig gate eller vei forlate sin hest uten at sørge for, at den er forsvarlig bundet, eller at der føres forsvarlig tilsyn med den. Hester og forspændte kjøreredskeer maa paa offentlig gate eller vei kun holde paa steder, hvor de ikke stanser færdseelen og stedse saa langt til siden av kjørebanelen som mulig.

§ 6. Uten politiets tilladelse maa ingen, end ikke for kortere tid, ta plads paa offentlig vei eller plads for at utsælgge varer eller drive anden forretning.

§ 7. Tilladelse til at gi offentlige konserter, forestillinger eller forevisninger av det i lov av 22 mai 1875 omhandlede slags meddeles av politiet, der naarsomhelst kan tilbakekalde tilladelsen.

I avgift av enhver saadan konsert, forestilling eller forevisning svares efter politiets nærmere bestemmelse en avgift av fra 2 — to — kroner til 10 — ti — kroner pr. dag til kommunekassen. Formandskapet kan dog under særegne omstændigheder frafalde avgiften.

Naar politiet avbryter en forestilling eller forevisning, fordi den gives uten dets tilladelse, eller fordi den er av usedelig eller iøvrig strafbart indhold, er de tilstedeværende pligtig til at efterkomme politiets anmodning om at begi sig bort.

§ 8. Offentlige bevertnings- eller forlystelsessteder skal holdes lukket fra kl. 10 aften før søn- og helligdage til kl. 12^{1/2} efterm. paa disse dage og ellers fra kl. 12 aften til kl. 6 morgen. I disse tider maa ingen bevertning finde sted og ingen gjester indlates eller tillates at opholde sig paa saadanne steder.

Disse bestemmelser er ikke til hinder for bevertning i hoteller eller gjestgiverier i de nævnte deler av døgnet.

Ved forskriftene i denne paragraf gjøres ingen forandring i de om tiden for salg av brændevin, øl og vin samt utskjænkning av saadanne drikkevarer efter lovgivningen gjældende bestemmelser.

§ 9. Enhver, der ernærer sig ved bevertning med spise- eller drikkevarer eller som mot eller uten betaling lar offentlig dans eller anden offentlig lystighet foregaa i sine huser, skal, saavidt det staar til ham, sørge for, at der i de dertil benyttede lokaler intet foregaar, som strider imot god orden og sømmelighet.

Skulde uorden av nogen art indtræde, og de tilstedeværende

8 aug. ikke paa hans anmodning tilveiebringer orden og fred, har han straks at underrette politiet, som kan paaby, at de tilstedeværende straks begir sig bort. Bestemmelsen i § 7, sidste punktum, finder her tilsvarende anvendelse.

§ 10. De, som paa Rognan har eiendom, der ligger til offentlig gate, plads, smug eller vei, er pliktig til paa saadan maate, som politiet bestemmer, at renholde gaten, pladsen, smugget eller veien og kan ikke undskyldes sig med forsømmelighet fra sine folks eller leieres side. Undlates dette, eller utføres ikke renholdet forsvarlig, kan politiet foranstalte det utført for vedkommende huseiers regning.

Bestemmelsen i nærværende paragraf er ogsaa anvendelig mot personer som under paaberaab av hævds- eller bruksret til stadighet under nærvær paa Rognan har sine hester staaende paa et og samme sted.

§ 11. Overtrædelse av disse politivedtægter straffes med bøter, forsaavidt de ikke rammes av noget strengere straffebud.

§ 12. De ved kgl. resolution av 23 december 1892 stadfæstede politivedtægter for Saltdalen herred sættes herved ut av kraft.

8 aug.

Kongelig resolution

av 8 august.

I medhold av lov ang. jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at rype indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1912, skal være fredet fra og med 1 april til og med 24 september inden Leikanger, Balestrand, Sogndal samt Vik herred, nordre Bergenhus amt.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

8 aug.

Kongelig resolution

av 8 august.

I medhold av lov ang. jagt og fangst av 20 mai 1899 § 15 meddeles tilladelse, gjældende indtil videre, til at eiendommen Storøen, gr.nr. 14, br.nr. 12, i Salangen herred, Tromsø amt, fredlyses som egg- og dunvær.

Rettelse.

I kongelig resolution av 27 juni 1908 om fiskeriregler for Ringebu herred (indtat i Lovtid. 1ste avd. nr. 27) staar, at alt fiskeri er forbudt i Smedalsvandene istedetfor rettelig Imsdalsvandene.

Utgiver: Fred. T. Salicath.